

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120202497
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Záleská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120202497.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Záleskej a členov senátu JUDr. Ivce Čelkovej a Mgr. Ivana Kubínyho vo veci navrhovateľky B. A., nar. XX.XX.XXXX, proti povinnému O. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom Y. - S. XXX, prechodne bytom Y. - S., Y. XXX, na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 17Co/9/2020-12 zo dňa 20. marca 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým:

- povinnému O. A., rodenému A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S., prechodne bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S., dočasne z a k a z u j e vstupovať do rodinného domu na adrese Y. - S. súp.č. XXX stojaceho na pozemku parc. reg. „C“, pozemku s parcelou č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 123 m² a na príľahlý pozemok na parcele registra „C“, parcela č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 59 m², obe nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Y. - S., obec Y. - S., okres H. zapísané na liste vlastníctva č. XX, v ktorom býva a ktoré nehnuteľnosti užívajú navrhovateľka a maloletý O. A., nar. XX.X.XXXX, po dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia,
- ukladá povinnému, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke s výnimkou účasti na procesných úkonoch v občianskom súdnom konaní a trestnom konaní, na ktoré by mohol byť povinný spolu s navrhovateľkou predvolaný a zdržal

II. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Navrhovateľke nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, označený ako „Žiadosť o predĺženie návrhu predbežného opatrenia na dobu neurčitú“, bez riadneho petitu, teda samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tento návrh odôvodnila navrhovateľka tým, že ho podala podľa priloženého písomného oznámenia priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49/1 d) Zák.č 372/1990 Zb. podaného na OO PZ TN dňa 18.3.2020 a podľa priloženého Poučenia ohrozenej osoby pri uplatňovaní oprávnenia vykázať zo spoločného obydľia podľa § 27a zákona o Policajnom zbore. K uvedenému postupu a konaniu ju priviedli neustále sa opakujúce a pretrvávajúce slovné útoky a vyhrážky zo strany manžela O. A., predovšetkým na ňu a sporadicky aj na jej maloletého syna O.. Na návrhu trvá z dôvodnej, pretrvávajúcej a opodstatnenej obavy o svoj život a zabezpečenie psychickej pohody a vyrovnanosti jej syna. Uvedená vyrovnanosť, stabilita a pokojné podmienky v domácnosti sú veľmi dôležité na dosiahnutie optimálnych školských výsledkov syna (žiak X.roč ZŠ O. - U.). O celej situácii a dianí v rodine je informovaná aj jeho triedna učiteľka O.. W., ktorá je oboznámená aj o tom že prospech syna vylepšuje aj formou doučovania predmetov MAT,FYZ,CH. Vyučujúci uvedených

predmetov o doučovaní vedia. Už prvý deň po vykázaní manžela zo spoločného obydlija, syn prejavoval pokojnejšie

a veselšie správanie a voľnejšiu komunikáciu s ňou. Uvedenú domácnosť ich prechodného pobytu zdieľa aj dcéra Z. (nar.XX.X.XXXX) t.č. študentka L. roč. B. NM/n.V. Zdržuje sa na adrese svojho prechodného pobytu, ale aj na adrese trvalého pobytu otca.

V čase jej nevyhnutnej neprítomnosti (zamestnanie) doma bola, je a bude uvedená domácnosť zabezpečená v rámci štandardných denných rutín chodu domácnosti teplým jedlom, prípadným potrebným nákupom a ostatnou bežnou starostlivosťou o chod domácnosti. Uvedené štandardy je vzhľadom na uvedenú situáciu schopná zabezpečiť aj bez manžela. Zároveň na základe podložených skutočností vie, že je na začiatku konca vzťahu s manželom a túto situáciu bude riešiť návrhom na rozvod manželstva z dôvodnej obavy a pretrvávajúceho strachu o jej a synov život. Preto touto cestou prosí o písomný súhlas na predĺženie návrhu predbežného opatrenia na dobu neurčitú.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v okolnostiach prejednávaneho prípadu je možné uzavrieť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať označenie strán, označenie subjektu, voči ktorému sa neodkladné opatrenie navrhuje, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, riadny petit navrhovaného neodkladného opatrenia a označenie dôkazov na preukázanie opísaných rozhodujúcich skutočností. Predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje riadny a vykonateľný petit navrhovaného neodkladného opatrenia (vo vzťahu k zákazu vstupu do nehnuteľnosti), pretože neobsahuje riadnu špecifikáciu nehnuteľnosti, do ktorej sa má manželovi navrhovateľky uložiť zákaz vstupu. Túto skutočnosť si súd prvej inštancie nedokázal vyvodiť ani z priložených príloh k návrhu. Z návrhu nebolo zrejmé ani to, či sa jedná o byt alebo rodinný dom, prípadne aký je právny vzťah navrhovateľky a jej manžela k nehnuteľnosti. Z návrhu vyplýva, že sa zrejme jedná o nehnuteľnosť, v ktorej sú prihlásení obaja na prechodný pobyt, pričom manžel navrhovateľky býva aj na adrese jeho trvalého pobytu v rovnakej obci. Podľa návrhu by sa

u manžela navrhovateľky mala zdržiavať aj dcéra navrhovateľky, Z.. Súd prvej inštancie skonštatoval, že sa jedná o vadu, ktorá nebráni pokračovaniu v konaní, teda rozhodnutiu o návrhu, pretože návrh je potrebné zamietnuť najmä z iných dôvodov. Súd sa teda zaoberal dôvodnosťou podaného návrhu. Vo všeobecnosti platí, že súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania na základe návrhu len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia rozhodnutia bude ohrozená. Jeho nariadenie je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami a tento vyžaduje bezodkladnú úpravu. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru. Z návrhu navrhovateľky je možné vyvodiť, že navrhovateľka navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu svojho

a synovho života a zdravia, pričom táto bude dosiahnutá tým, že súd zakáže jej manželovi vstupovať do nehnuteľnosti, v ktorej spolu bývajú a so synom navrhovateľky (súd z obsahu slohových prác dedukuje, že ide takisto aj o syna manžela navrhovateľky). Navrhuje teda úpravu vzájomného pomeru medzi navrhovateľkou a manželom. Po posúdení návrhu súd prvej inštancie konštatoval, že navrhovateľka neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods.2 písm. e/ Civilného sporového poriadku je to, že povinná osoba je dôvodne podozrivá z násilia, predovšetkým fyzického násilia, pričom sa nedá vylúčiť ani psychické týranie. Z obsahu návrhu nie je možné zistiť, či manžel navrhovateľky bol vykázaný zo spoločného obydlija policajtom. Navrhovateľka túto skutočnosť riadne neosvedčila. Z príloh k návrhu takáto skutočnosť nevyplýva. Navrhovateľka súdu nepredložila žiadny dôkaz o nejakom relevantnom šetrení násilného správania jej manžela. Takisto samotné podanie trestného oznámenia o spáchaní priestupku nie je riadnym osvedčením potreby nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Navrhovateľka doposiaľ nepodala ani len návrh na rozvod manželstva. Tvrdené násilné správanie manžela navrhovateľky sa zakladá iba na jej vyjadrení, bez relevantného a objektívneho podporenia inými skutočnosťami. Ošetrovanie jej syna zo dňa 15.12.2018 je značne neaktuálne (zo dňa 15.12.2018, staré približne 1 rok a 3 mesiace). Ošetrovanie navrhovateľky zo dňa 16.03.2020 (podľa neho navrhovateľka na vyšetrení u lekára uviedla, že bola chytená pod krk manželom), takisto nepredstavuje pre súd presvedčivé osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia jej manžela. V opačnom prípade by iba takéto jednostranné tvrdenia navrhovateľky zakladali dôvodnosť a potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia, čo je záver zjavne nesprávny. Takisto zo slohových prác syna navrhovateľky nevyplýva násilné správanie jej manžela, toľž odôvodňujúce jeho vykávanie z obydlija. Vyplýva z nich

náklonnosť syna navrhovateľky k nej. Jeho negatívne vyjadrenie k otcovi navyše vychádza z toho, že mu navrhovateľka mala povedať, že „Tvoj tatko ťa berie ako záťaž, že Z. (moja sestra) je už veľká a vie sa sama o seba postarať

a tatko je len lajdak a pije pivo“. Z inej slohovej práce syna navrhovateľky predloženej navrhovateľkou vyplýva, že jej syn sa v nej priznal, že pred otcom „moju mamu ohováram, ale mám hranice a navyše kto dnes neohovára.“ Súd takisto dodáva, že horšie študijné výsledky syna navrhovateľky a jeho „pokojné podmienky v domácnosti“, nemôžu odôvodňovať vykázanie fyzickej osoby (jeho otca) z obydla. Vyžaduje sa riadne osvedčenie (dôvodné podozrenie) z násilia. Súd teda konštatuje, že navrhovateľka hodnoverne

a presvedčivým spôsobom neosvedčila existenciu dôvodného podozrenia z násilia jej manžela. Navyše ako je uvedené vyššie, navrhovateľka riadne nešpecifikovala nehnuteľnosť, ktorej sa má zákaz dočasného vstupovania týkať. Z vyššie uvedených dôvodov návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol.

3. Navrhovateľka podala proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň uznesenie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľka sa nestotožňuje s vydaným uznesením a jeho odôvodnením. Dňa 18.03.2020 podala navrhovateľka oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák.č. 372/1990 Zb. V predmetnom oznámení uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s povinným, pričom dňa 16.03.2020, v čase okolo 19.00 hod., keď sa povinný vrátil z práce mal s navrhovateľkou slovnú výmenu názorov, ktorá vyvrcholila tak, že ju povinný chytil pod krk a začal ju škrtiť, pričom až po určitej dobe ju pustil, keď si uvedomil, čo robí. Navrhovateľka musela absolvovať aj traumatologické vyšetrenie na klinike úrazovej chirurgie u O.. U. D., čo preukazuje aj predložená lekárska správa zo dňa 16.03.2020. Za uvedené správanie bol povinný príslušníkmi policajného zboru vykázaný zo spoločného obydla na dobu 10 dní (vec vedená na OO PZ Trenčín pod č. ORPZ-TN-OPP3-330/2020-P). Navrhovateľka poukazuje na nedostatok na strane súdu prvej inštancie, ktorý nepostupoval podľa § 129 ods. 1 CSP, navrhovateľku napriek tomu, že jej návrh nebol kompletný, na jeho doplnenie nijakým spôsobom nevyzval a návrh zamietol. Pokiaľ ide o špecifikáciu nehnuteľností, ide o rodinný dom so súp.č. XXX, ktorý je postavený na parc.č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 123 m², ktorý je v k.ú. Y.-S., obci Y. - S., v okrese H. a ktorý je evidovaný na LV č. XX. Vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je povinný. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je však irelevantné, či v prospech povinnej osoby svedčí vlastnícke alebo iné subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu alebo bytu. Prípadné obmedzenie výkonu vlastníckeho práva má v takom prípade legitímny účel, ktorý je zdôraznený verejným záujmom, Navrhovateľka ako obeť povinného znášala okrem fyzického napadnutia aj dlhodobé psychické a emocionálne týranie. Právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu a je silnejšie ako právo na obydlie. Počas trvania manželstva navrhovateľka zažíva neustále ponižovanie, slovné vyhrážky, ako aj drobné fyzické útoky, kedy ju povinný chytil pred očami ich maloletých detí pod krk a hádzal po nej rôzne predmety. Zo strachu a obavy o svoj život tieto incidenty nehlásila polícii. Po poslednom fyzickom napadnutí navrhovateľka realizuje všetky úkonu smerujúce k podaniu návrhu na rozvod, keďže nemá ďalšej záujem zdieľať s povinným spoločnú domácnosť. Primárnym dôvodom je fyzické a psychické týranie. Navrhovateľka dala do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 16.01.2019 sp. zn. 7Co/13/2019 a rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.03.2017 sp. zn. 23Co/117/2017. Na podporu svojich tvrdení navrhovateľka predložila súdu aj lekársku správu z traumatologického vyšetrenia syna O. A. zo dňa 15.12.2018, kedy bol syn fyzicky napadnutý povinným. Toto potvrdenie, aj keď ako uvádza súd prvej inštancie, je neaktuálne, minimálne preukazuje násilnícku povahu povinného, kedy sa tento nešťítil brutálne fyzicky napadnúť maloletého syna. Vzťah navrhovateľky a povinného. je veľmi zlý, navrhovateľka sa bojí o svoj život, ako aj o život ich maloletého syna. Z tohto dôvodu je potrebná dočasná úprava pomerov vo forme neodkladného opatrenia, pretože v opačnom prípade existuje hrozba, že útoky na ňu, ako aj na maloletého syna, sa budú opakovať a stupňovať. Navrhovateľka má dôvodnú obavu z osoby povinného, bojí sa žiť s ním v predmetnej nehnuteľnosti. Navrhovateľka má za to, že existuje nebezpečenstvo, že povinný sa v krátkom čase opakovane dopustí násilia a jej právo na pokojné užívanie obydla a právo na život a zdravie budú opätovne porušené. Navrhovateľka osvedčila dôvodné podozrenie z násilia povinného na základe jej skutkových tvrdení, z lekárskeho správ, ako aj z toho, že povinný bol vykázaný zo spoločného obydla políciou. Uvedené skutočnosti vedú k záveru o potrebe nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. O uvedenej situácii v domácnosti má informácie aj triedna učiteľka maloletého O.. O. W., na ktorú pre krátkosť času navrhovateľka súdu uviedla telefonický kontakt pre prípadné overenie tvrdení, ktorý dôkaz súd prvej inštancie nevykonal.

Triedna učiteľka v písomnom čestnom vyhlásení zo dňa 27.03.2020 uvádza skutočnosti o destabilizácii prostredia, v ktorom maloletý žije, ako aj zo zmäteného správania maloletého vo vzťahu k správaniu povinného. Maloletý vzniknutou situáciou trpí, pričom uvedené má dosah aj na jeho študijné výsledky. Navrhovateľka je neustále vystavovaná nadmernej psychickej záťaži z dôvodu opakujúcich sa atakov zo strany povinného, ktoré sú čoraz častejšie a intenzívnejšie, čo neprispieva ani k jej zdravotnému stavu. Z mysle aktuálnej judikatúry súdov účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP je zabrániť akejkoľvek forme násillia, ktorým je obeť ohrozená a eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takého skutku s obeťou. Neodkladné opatrenie má preventívnu funkciu a preto nemožno jeho nariadenie podmieňovať požiadavkou preukázania násillného skutku. Taktiež nie je podmienkou, aby v čase rozhodovania súdu o nariadení neodkladného opatrenia bol povinný za skutok násillia odsúdený či uznaný vinným zo spáchania prečinu alebo priestupku. Rozhodujúca skutočnosť odôvodňujúca vydanie neodkladného opatrenia je daná v dôsledku agresívneho správania spočívajúceho vo vulgárnych, psychických aj fyzických útokoch. Podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana spočívajú v zabezpečení ochrany telesnej a duševnej integrity navrhovateľky, ako aj maloletého syna. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy je dané tým, že v prípade, ak by povinný naďalej bez prekážok pokračoval vo svojom šikanóznom konaní, toto je spôsobilé rapídne zhoršiť psychický aj fyzický zdravotný stav navrhovateľky. Za danej situácie je žiadúce, správne a spravodlivé poskytnúť jej ochranu základných ľudských práv a jej právo na fyzické a psychické zdravie a pokojný rodinný život. Rozhodnutie súdu prvej inštancie žiada navrhovateľka podľa § 388 CSP zmeniť tak, že odvolací súd nariadi neodkladné opatrenie, ktorým povinnému O. A., rodenému A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S., prechodne bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S., zakáže vstupovať do rodinného domu so súp.č. XXX stojaceho na parcele reg. „C“, pozemku s parcelou č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 123 m², ako aj na príľahlý pozemok na parcele registra „C“, parcela č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 59 m², obe nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Y. - S., obec Y. - S., okres H. zapísané na liste vlastníctva č. XX, ďalej uloží povinnému aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke a zdržal sa akéhokoľvek zásahu do jej telesnej a psychickej integrity, ďalej uložil povinnému, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k maloletému O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S., prechodne bytom Y. - S. č. XXX, XXX XX Y. - S. a zdržal sa akéhokoľvek zásahu do jeho telesnej a psychickej integrity. O nároku na náhradu trov konania žiada navrhovateľka rozhodnúť tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

4. V zmysle Základných princípov čl. 6 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku majú strany sporu v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

5. Povinnému nebolo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ani odvolanie proti nemu doručované odvolacím súdom. Odvolací súd nepostupoval v zmysle § 329 ods. 1 CSP z dôvodu splnenia účelu nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým je totiž okamžite vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. V súlade s vyššie citovaným čl. 6 Základných princípov Civilného sporového poriadku bolo potrebné zohľadniť povahu prejednávanej veci, kedy navrhovateľka ako jedna strana konania vyžaduje zvýšenú ochranu, pričom jej právo na ochranu svojho života a zdravia má prednosť pred právom povinného, ktoré mu vyplýva z ustanovenia § 329 ods. 1 CSP.

6. Podľa § 331 ods. 1 CSP - návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľ'a súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

7. Pre doručovanie uznesení súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci spôsob rozhodnutia súdu. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa pred vydaním rozhodnutia ostatným stranám nedoručuje. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné

odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje - v takom prípade sa uznesenie doručuje len navrhovateľovi. Uznesenie odvolacieho súdu sa ostatným stranám doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

8. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 379 CSP v rozsahu podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvej inštancie, ktorý navrhovateľku nevyzval na doplnenie a opravu návrhu v zmysle ustanovenia § 129 CSP nebol správny. Odvolací súd sa okrem uvedeného nestotožňuje ani s tvrdením súdu prvej inštancie, že z návrhu nie je možné zistiť, či manžel navrhovateľky bol vykázaný zo spoločného obydlija policajtom. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že ošetrenia maloletého syna je neaktuálne je síce z časového pohľadu pravdivé (potvrdenie staršie ako 1 rok), ale svedčí o tom, že situácia, ktorú navrhovateľka opisuje je dlhodobá. Odvolanie navrhovateľky, ktoré podala proti uzneseniu súdu prvej inštancie obsahovalo všetky potrebné a podstatné náležitosti, ktoré jej nebolo umožnené uviesť dodatočne na výzvu súdu podľa § 129 CSP a preto tak učinila až v odvolaní.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 20.03.2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, pričom tento jej návrh neobsahoval podstatné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhovateľka v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie svoj návrh doplnila o všetky podstatné náležitosti a uviedla riadny vykonateľný návrh petitu, ktorým žiadala, aby súd jej manželovi zakázal vstup do rodinného domu, v ktorom v súčasnosti bývajú spoločne spolu s maloletým synom a ďalej žiadala, aby mu súd zakázal približovať sa k nej a k maloletému synovi na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Návrh odôvodnila dôvodmi uvedenými v ods. 3 predmetného uznesenia.

11. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda musia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ale

i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP - neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia; sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

13. Uvedené neodkladné opatrenia sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násillia. Právo nebyť vystavený násilliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Právo každej osoby na ochranu pred akoukoľvek formou násillia vyplýva nielen z Ústavy Slovenskej republiky <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1015819&f=3>>, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, medzi ktoré patrí najmä Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1015501&f=2>>, Deklarácia OSN o odstránení násillia páchaného

na ženách a iné. Za násilie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu.

14. V súvislosti s domácim násilím je preto mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí obeť.

Z uvedeného dôvodu boli aj sformulované neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375712&f=3>> a h/ CSP <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375715&f=3>>, ktorých účelom je poskytnúť ohrozenej strane neodkladnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený. V uvedených neodkladných opatreniach nie je rozhodujúce, aký vzťah má strana sporu, ktorá je podozrivá z násilia k nehnuteľnosti, dôležité je, že v nej býva obeť násilia, ktorú je potrebné dočasne ochrániť. Právo na ochranu života a zdravia je absolútne a silnejšie ako právo na obydlie, resp. vlastnícke právo.

15. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e/ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375712&f=3>> a h/ CSP <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375715&f=3>> preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia alebo možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia alebo možného ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia a možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

16. Násilie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu, a pod. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násilia hovorí o akýchkoľvek atakoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia - ide o podrobenie obeť (uznesenie NS SR sp. zn. 5MCdo 10/2012 zo dňa 15.10.2012).

17. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť, pričom k ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násilia. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násilie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násilia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. Osobitnou formou násilia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie. Násilím je aj nezabránenie násiliu.

18. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že navrhovateľka (zároveň aj zákonná zástupkyňa maloletého syna O.) odvodzuje svoju požiadavku na neodkladnú úpravu

z tvrdení okolnosti existencie nebezpečenstva bezprostredne jej hrozíacej ujmy spočívajúcej v dopúšťaní sa psychického a fyzického násillia povinným voči nej a v minulosti aj voči maloletému O.. Vo veciach domáceho násillia vrátane možného ohrozenia telesnej a duševnej integrity pritom možno spravidla vychádzať iba z tvrdení navrhovateľa, záznamov polície, podaní vysvetlení k priestupku, lekárskech či iných odborných vyjadrení. Navrhovateľka v predmetnej veci predložila okrem iných aj dôkazy na osvedčenie svojich tvrdení o nebezpečenstve bezprostredne hrozíacej ujmy a to Lekársku správu zo dňa 15.12.2018, Lekársku správu zo dňa 16.03.2020, Záznam o podaní oznámenia podľa § 59 ods. 3 zákona č. 372/1990 Zb. zo dňa 18.03.2020, Čestné prehlásenie triednej učiteľky maloletého O. zo dňa 27.03.2020, Potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydllia zo dňa 18.03.2020. Dôvodné podozrenie povinného z násillného správania sa voči navrhovateľke bolo osvedčené Potvrdením o vykázaní zo spoločného obydllia zo dňa 18.03.2020, na základe ktorého bol povinný podľa § 27a ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2166278&f=2>> dňa 18.03.2020 o 09,10 hod. vykázaný zo spoločného obydllia ohrozenej osoby - navrhovateľky. Vykázanie zo spoločného obydllia sa vzťahuje na priestor rodinného domu na adrese Y. - S., Y. XXX a dvor uvedeného rodinného domu na dobu 10 dní a taktiež počas vykázania zo spoločného obydllia bol povinnému uložený zákaz približovať sa k ohrozenej osobe na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

19. Tieto listinné dôkazy, keďže ide o konanie z procesného hľadiska maximálne zrýchlené, podľa názoru odvolacieho súdu naplňujú hypotézy uvedené v ustanovení § 325 ods. 2 písm. e) <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375712&f=3>> a h) Civilného sporového poriadku <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375715&f=3>>, teda že povinný je vo vzťahu k navrhovateľke dôvodne podozrivý z násillia a svojim správaním môže ohroziť telesnú a duševnú integritu navrhovateľky.

20. Tak ako už bolo vyššie konštatované, pre účely nariadenia neodkladného opatrenia nie je nevyhnutné, aby násillné správanie povinného bolo jednoznačne a spoľahlivo preukázané (čo bez riadne vykonaného dokazovania ani nie je možné), ale postačuje osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia, ktoré v danom prípade odvolací súd považoval za osvedčené, vychádzajúc najmä zo skutočnosti, že povinný bol políciou dňa 18.3.2020 vykázaný zo spoločného obydllia ohrozenej osoby podľa § 27a ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2166278&f=3>>, ako aj vychádzajúc z lekárskej správy o ošetrení navrhovateľky zo dňa 16.3.2020.

21. Odvolací súd nepovažuje za neodôvodnene ohrozené právo povinného na obydllie, nakoľko v danom prípade, ako už bolo uvedené vyššie, je dôvodné vylúčiť povinného z užívania dotknutých nehnuteľností, pričom z doposiaľ zistených skutočností nijako nevyplýva, že by povinný nemal objektívnu možnosť zabezpečiť si iné bývanie.

22. Vzhľadom k vyššie uvedenému sa odvolací súd konštatuje, že navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v odvolaní (vychádzajúc z predložených listinných dôkazov) v dostatočnej miere preukázala dôvodnosť potreby bezodkladne upraviť pomery medzi stranami konania a dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým je za daných skutkových okolností bezodkladne poskytnutá ochrana subjektívneho práva. Pri neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Nariadené neodkladné opatrenie tak nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv povinného, požiadavka vyváženosti bezodkladnej úpravy pomerov strán tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami konania.

23. Odvolací súd podľa § 388 CSP napadnuté uznesenie zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie a ani zrušenie. Podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP uložil povinnému dočasne zákaz vstupu do rodinného domu špecifikovaného v tomto výroku po dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia. Podľa § 332 ods. 2 CSP vykonateľnosť predmetného uznesenia nastáva jeho vyhotovením. Odvolací súd má za to, že doba 6 mesiacov je primeraná a dostatočná na riešenie narušených manželských vzťahov a následného riešenie užívania predmetného rodinného domu aj prostriedkami súdnej ochrany.

24. Vo vzťahu k uloženej povinnosti nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že považuje za dôvodné uložené obmedzenie z dôvodu možnosti ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľky súvisiacej s dôvodným podozrením z násilia povinného voči nej, vzdialenosť 10 metrov odvolací súd považuje za primeranú aj v súvislosti s okolnosťami bežného života a za primeranú a dostatočne ochraňujúcu vzdialenosť. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na situácie, keď by sa mohli (vzhľadom na tvrdenie navrhovateľky o podaní návrhu na rozvod manželstva v krátkom čase) navrhovateľka a povinný ocitnúť spolu

v budove súdu alebo iného orgánu verejnej moci. Odvolací súd dospel k záveru, že nariadením tohto neodkladného opatrenia podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov a z toho dôvodu neuložil navrhovateľke v tejto časti podať žalobu vo veci samej.

25. Navrhovaný výrok týkajúci sa nepribližovania sa povinného k maloletému O. na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov odvolací súd zamietol, nakoľko navrhovateľka vo vzťahu k maloletému synovi neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočností, ktoré odôvodňujú potrebu poskytnúť ochranu v tomto rozsahu. Ochrana maloletého O. je pokrytá výrokom týkajúcim sa dočasného zákazu vstupu povinného do rodinného domu, v ktorom maloletý syn býva so svojou matkou - navrhovateľkou, ktorá má právo bývania a užívania tohto rodinného domu odvodené od vzťahových rodinných práv k vlastníkovi nehnuteľnosti. Navrhovateľka sa môže vo vzťahu k maloletému synovi domáhať úpravy styku rodičov s maloletým synom podaním návrhu na súd. V prípade podania návrhu na rozvod manželstva bude súd ex offio rozhodovať aj o zverení maloletého syna jednému z rodičov a o úprave styku maloletého s druhým rodičom.

26. O trovách konania odvolací súd rozhodoval podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že navrhovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne nevznikli.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).